# Raadsvoorstel

**Portefeuillehouder** : S.A.C. Mandemakers
**Zaakdossiernummer** : **ZK22.01070**
**Documentnummer** : **2022.18558**

**Onderwerp** : **Raadsvoorstel over derde begrotingswijzing 2022 Baanbrekers**

**Beleidsprogramma** : **6. Sociaal domein**

**Aan de raad van de gemeente Loon op Zand,**

## Inleiding

De gemeenschappelijke regeling Baanbrekers is de uitvoeringsorganisatie van de Langstraatgemeenten op het terrein van werk en Inkomen. De taken van Baanbrekers zijn te verdelen in 2 hoofdgroepen: het verstrekken van inkomensondersteuning (uitkeringen) en het bemiddelen naar of het verstrekken van werk. Het laatste vanuit zowel de Participatiewet als de Wet sociale werkvoorziening.

Van Baanbrekers ontvingen we de eerste bestuursrapportage (Berap), inclusief de derde begrotingswijziging 2022. Deze voorziet in een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Het algemeen bestuur van Baanbrekers (AB) mag een begrotingswijziging die een verhoging van de gemeentelijke bijdragen tot gevolg heeft, pas vaststellen nadat de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten gevraagd is hun zienswijzen daarop te geven. In dit raadsvoorstel stellen we voor geen zienswijze in te dienen.

De belangrijkste oorzaak van het verhoogde nadelige resultaat zit in dalende inkomsten uit de rijksbudgetten en het aantal bijstandsgerechtigden dat nauwelijks of niet in eenzelfde lijn als voorheen daalt.

## Beslispunten

Wij stellen u voor:
1. Geen zienswijze in te dienen op de derde begrotingswijziging 2022 van Baanbrekers.
2. De bijstelling op te nemen in Berap II van onze gemeente.

## Beoogd effect

We willen bereiken dat onze inwoners zo veel als mogelijk deelnemen in onze maatschappij, het liefst via betaald werk. Baanbrekers heeft hier een belangrijke rol in. Waar Baanbrekers deze rol (nog) niet kan vervullen, hebben wij hier als gemeente een rol in.

## Argumenten

*1.1 De gevolgen van de eerste Berap van Baanbrekers zijn dusdanig dat een bijstelling in de begroting nodig is.*
Baanbrekers stuurt lopende het begrotingsjaar 2 Beraps naar de deelnemende gemeenten. Op 28 juni jl. ontvingen wij de eerste Berap van 2022. Deze geeft de financiële resultaten van Baanbrekers t/m 30 april 2022 weer. Hierin zijn positieve en negatieve bijstellingen verwerkt. Vanwege de grote

negatieve afwijking op de al eerder bijgestelde begroting 2022 is er een derde begrotingswijziging toegevoegd.

*1.2 De belangrijkste oorzaak van het verhoogde nadelige resultaat zit in tegenvallende inkomsten uit de rijksbudgetten en het aantal bijstandsgerechtigden dat niet in eenzelfde lijn als voorheen daalt.*
Na de laatste actualisatie van de begroting van Baanbrekers bleek in mei dat de nadere voorlopige uitkering BUIG[1] voor 2022 wederomor het Rijk naar beneden is bijgesteld. Dit terwijl het aantal bijstandsgerechtigden nauwelijks of niet in eenzelfde lijn als voorheen daalt, omdat het gros van de mensen die kunnen werken al aan het werk is.
Doordat de BUIG wordt samengesteld door middel van een objectief verdeelmodel, loopt deze niet mee met het aantal uitkeringsgerechtigden en zijn er schommelingen te zien. Hierop kunnen wij geen invloed uitoefenen.
De afgelopen jaren had Baanbrekers steeds een positief resultaat en kregen wij als Loon op Zand over de jaren 2018 – 2020 jaarlijks gemiddeld €500.000 terug. Binnen onze gemeente kozen wij er niet voor uit deze middelen een reserve op te bouwen, maar deze op te laten gaan in de algemene middelen.

*1.3 Het AB van Baanbrekers mag een begrotingswijziging die een verhoging van de gemeentelijke bijdragen tot gevolg heeft, pas vaststellen nadat de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten gevraagd is hun zienswijzen daarop te geven.*
Rekening houdend met de ontvangstdatum van het verzoek om een zienswijze van Baanbrekers, de daarin opgenomen termijn van 8 weken[2] en onze reguliere procedure voor een raadsbesluit, behoort de gebruikelijke besluitvormingsprocedure niet tot de mogelijkheden.
Daarom is het besluit geen zienswijze in te dienen, onder voorbehoud van besluitvorming door uw raad, reeds gecommuniceerd met Baanbrekers.

*2.1 Door de bedragen op te nemen in Berap II van onze gemeente, sluit onze begroting aan op de prognose die Baanbrekers geeft.*

**Kanttekeningen**

*1.1 Baanbrekers kan de begrotingswijziging ook binnen de eigen begroting opvangen*
Echter, uit eerdergenoemde argumenten en kanttekening 1.3 blijkt dat dit niet mogelijk is.

*1.2 Wellicht zijn er besparingen mogelijk binnen de (inhuur) personele lasten*
De inhuur van derden lijkt toe te blijven nemen en een open-einde-regeling te zijn. Ook Baanbrekers heeft last van de krapte op de arbeidsmarkt, waardoor mensen onder andere sneller wisselen van baan en vertrekken. Hierdoor nemen de kosten voor de inhuur van derden verder toe. Goed HRM-beleid en bijvoorbeeld een budgetplafond kunnen hierop inspelen.
Risico dat dit met zich meebrengt is dat de basisdienstverlening naar beneden moet worden bijgesteld en deze tekort schiet bij schommelingen in de economie. Daarnaast kan het zo zijn dat de medewerkers er werk bij krijgen en door de werkbelasting de kans op uitval groter wordt.
Er is echter goed zicht op de inhuur van derden. Het dagelijks bestuur van Baanbrekers bespreekt dit onderwerp frequent en de inhuur loopt op dit moment in de pas.

*2.1 Het is nog niet duidelijk wat de effecten voor 2023 en verder zijn*
Deze derde wijziging is incidenteel van aard. De verwachting is echter wel dat er sprake gaat zijn van een structureel effect. Dat wordt pas in de geactualiseerde begroting 2023 en verder van Baanbrekers duidelijk, omdat in de huidige voorliggende begroting 2023 de laatste ontwikkelingen zoals de negatieve bijstelling van de BUIG nog niet zijn verwerkt.

---

[1] BUIG is de gebundelde uitkering voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bijzondere Bijstand Zelfstandigen en het betalen van de loonkostensubsidies).
[2] Per 1 juli 2022 veranderde de wet en is de termijn voor het indienen van een zienswijze 12 weken. In het vervolg hebben wij dus 4 weken langer de tijd om een zienswijze in te dienen.

Door onzekerheid in de structurele effecten nemen wij deze wijziging in onze Berap II 2022 op en wachten wij voor 2023 en verder de geactualiseerde begroting van Baanbrekers af.

**Financieel**

Voor een uitgebreide toelichting op de verschillen tussen de geactualiseerde begroting en de derde begrotingswijziging verwijzen wij u naar de bestuursrapportage (hoofdstuk 3). Hieronder staan de belangrijkste bijgestelde posten (op langstraatniveau):

- BUIG – Inkomsten: nadeel € 1.970.000
  In april gaf het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid het nader voorlopige budget BUIG af. Dit leidt tot een korting van € 1.970.000 ten opzichte van onze begroting. Dit is een forse tegenvaller. Eind september wordt het macrobudget definitief vastgesteld. Naar de huidige inzichten verwachten wij dat deze ontwikkeling zich ook de komende jaren doorzet.
- Personele lasten: nadeel € 175.000
  Op diverse plekken in onze organisatie wordt Baanbrekers geconfronteerd met een combinatie van langdurig arbeidsongeschikte medewerkers en een groot verloop van personeel. Om de (kwaliteit van) dienstverlening te borgen, en om nog meer uitval te voorkomen, is het noodzakelijk op deze plekken in te huren. Dit leidt tot een lastenverzwaring in 2022. Gezien de omvang van het probleem en gelet op de aard van de problematiek is de kans groot dat dit ook nog doorwerkt naar 2023. Zie ook kanttekening 1.3.
- Rente langlopende lening: nadeel € 48.450
  Conform besluitvorming door het algemeen bestuur (AB) op 4 april 2022 is een aanvullende lening van € 5.000.000 aangetrokken voor de financiering van de vernieuwbouw. De verwachting is dat de rente de komende jaren zal stijgen en om die reden is de lening vervroegd afgesloten.
  In de businesscase nieuwbouw is rekening gehouden met de rente- en afschrijvingskosten van de nieuwbouw. De kosten passen binnen de exploitatiebegroting vanaf 2025. Er is berekend dat de rentekosten die nu betaald worden op de lange termijn worden terugverdiend door de gunstige financiering. Voor de jaren 2022 tot en met 2024 betekent dit echter een incidentele extra kostenpost.
- Effecten meicirculaire 2022 – cluster Participatie: voordeel € 474.460
  De budgetten uit het cluster Participatie nemen met € 474.460 (Participatiebudget + € 27.005 en Wsw + € 447.455) toe ten opzichte van de budgetten zoals die op dit moment in de begroting zijn verwerkt (op basis van de septembercirculaire 2021).

Op bladzijde 26 van Berap I van Baanbrekers vindt u de bijstelling van de gemeentelijke bijdragen:

| **Bedragen x € 1.000** | **Geactualiseerde begroting 2022** | **Bijstelling** | **Prognose 2022** |
|---|---|---|---|
| Heusden | 3.372 | 659 | 4.031 |
| Loon op Zand | 1.761 | 344 | 2.105 |
| Waalwijk | 3.657 | 715 | 4.372 |
| **Totaal** | **8.789** | **1.718** | **10.507** |

De verhoging van onze gemeentelijke bijdrage nemen wij op in Berap II van 2022. De wijziging is incidenteel van aard. De verwachting is echter wel dat er sprake gaat zijn van een structureel effect. Dat wordt pas in de geactualiseerde begroting 2023 en verder van Baanbrekers duidelijk, omdat in de huidige voorliggende begroting 2023 de laatste ontwikkelingen zoals de negatieve bijstelling van de BUIG nog niet zijn verwerkt.

Hieronder zetten wij de 3 begrotingswijzigingen nog even voor u op een rijtje:

| **Bedragen in €** | **2022** |
|---|---|
| Gemeentelijke bijdrage oorspronkelijke begroting Baanbrekers | 1.184.337 |
| Eerste wijziging ontwerpbegroting Baanbrekers na zienswijze | Niet van toepassing |
| Tweede begrotingswijziging Baanbrekers[3] | 576.456 |
| Derde begrotingswijziging na Berap I Baanbrekers | 344.206 |
| Prognose gemeentelijke bijdrage na wijzigingen | **2.104.999** |

De tweede begrotingswijziging van € 576.456 is bij ons in Berap I verwerkt, inclusief de doorwerking ervan in 2023 en verder.

**Voortgang**

De eerste Berap 2022 van Baanbrekers met bijbehorende derde begrotingswijziging stelde het DB van Baanbrekers vast op 24 juni 2022. Het AB is hierover geïnformeerd tijdens de vergadering van 4 juli 2022.
Nadat uw raad een eventuele zienswijze heeft ingediend, stelt het AB op 31 oktober 2022 de definitieve derde begrotingswijziging 2022 vast met daarin eventueel de verwerking van uw zienswijzen.

Rekening houdend met de ontvangstdatum van het verzoek om een zienswijze van Baanbrekers, de daarin opgenomen termijn van 8 weken en onze reguliere procedure voor een raadsbesluit, behoort de gebruikelijke besluitvormingsprocedure niet tot de mogelijkheden.
Daarom is het besluit geen zienswijze in te dienen, onder voorbehoud van besluitvorming door uw raad, reeds gecommuniceerd met Baanbrekers.

**Communicatie**

De communicatie over dit onderwerp is in handen van Baanbrekers

**Bijlagen**

| | |
|---|---|
| MyCorsadoc.nr. 2022.22347 | Eerste bestuursrapportage 2022 Baanbrekers inclusief aanbiedingsbrief en derde begrotingswijziging |
| MyCorsadoc.nr. 2022.01821 | Raadsinformatiebrief Zienswijze actualisatie begroting 2022 Baanbrekers |

[3] Wij stelden u op 8 februari 2022 met een raadsinformatiebrief op de hoogte (zie bijlage)

# Besluit

De raad van de gemeente Loon op Zand;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 6 september 2022, nummer. 2022.22288

b e s l u i t :
1. Geen zienswijze in te dienen op de derde begrotingswijziging 2022 van Baanbrekers.
2. De bijstelling op te nemen in Berap II van onze gemeente.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Loon op Zand van 13 oktober 2022.

De raad voornoemd,

voorzitter,

griffier,